

وضع پیش از انتخابات پارلمانی در ترکیه

بتاریخ ۷ جون ۲۰۱۵ شورای بزرگ ملی ترکیه که دارای ۵۵۰ نماینده است انتخابات میگردد. با این انتخابات تصمیم اتخاذ میگردد که آیا رئیس جمهور ترکیه رجب ایردووان مؤفق به گسترده ساختن قدرتش و ایجاد سیستم ریاست جمهوری خواهد شد. درین میان (اچ. دی. پی.) "حزب دموکراتیک خلقها" نقش تعیین کننده را دارد. هر گاهی این حزب مؤفق به اختصاص بیشتر از ۱۰% آرا بخود گردد در آن صورت ایردووان اکثریت لازم برای تغییر قانون اساسی را در پارلمان از دست میدهد. به همین لحاظ (اچ. دی. پی.) آماج تعرض گردیده است. روز دوشنبه دفاتر حزب در عدنه و مهرسین بوسیله انفجار بمب تخریب شد و شش تن زخمی گردیدند. (اچ. دی. پی.) حکومت کنونی ای. کی. پی. را مسوول این حملات میدانند. گزارشی داریم از ماکو کاشغری در رابطه با انتخابات نزدیک در ترکیه:

سازمان به حاشیه رانده شده

بدست آوردن ۱۰% آرا در ترکیه یکی از موانع انتخاباتی است که هدف از آن به دور نگهداشتن همه گروپهای مردم از سیستم پارلمانی که خارج از چهار چوبه یکه گرای کمالیستها و ترکهای مسلمان اهل سنت اند میباشد. این گروه مردم مجبورند یا اینکه از ایشان اطاعت نمایند و یا اینکه از ایشان طرفداری کنند. در غیر آن از طریق مانع انتخاباتی حق بنیادی و دموکراتیک آنان در جهت نماینده گی از خواسته های سیاسی- اجتماعی شان سلب میگردد. ولی چه خواهد شد هر گاهی این همه گروپهای اجتماعی که به تصور ایدیولوژی رسمی دولتی قطعاً

وجود ندارند دست بدست هم داده در زیر یک سقف گرد هم آیند و در انتخابات مانع ۱۰٪ را عبور کنند؟

این مسئله نخبگان مسلط در ترکیه را به هراس انداخته است. زیرا در زیر سقف (اچ. دی. پی.) "حزب دموکراتیک خلقها" در کنار کردیها اتحادیه های سراسری علویها، نماینده های یزیدیها، سوریاپیها، ارمنیها و چرکسها، فعالین جنبش انتخابات نزدیک ۷ جون نیز گرد هم آمده اند. حتی احزاب و سازمانهای سرشناس سوسیالیستی نیز تمایل به جانب (اچ. دی. پی.) نشان داده اند. در حالیکه (ای. اس. پی) حزب سوسیالیستی مظلومان بدون آنهم بخشی از (اچ. دی. پی.) است حزب کار (ای. ام. ای. پی.) در همپیوندی با آن به انتخابات میرود. سازمانهایی چون (دی. اچ. اف) فدراسیون حقوق دموکراتیک و پارتیزانها و دوستان خلق (خانه های مردم) هواداران شان را فرا میخوانند تا در انتخابات از (اچ. دی. پی.) پشتیبانی نمایند.

یکی از فکتورهای پر اهمیت برای که رضایت خاطر (اچ. دی. پی.) را بدرقه میکند همانا شرکت وسیع زنان در انتخابات و رفتن به پای صندوق های رأی خواهد بود. نظر گذرایی بالای لست کاندید های احزاب مختلف واضح میسازد که چه چیزی (اچ. دی. پی.) را از سایر احزاب متمایز میسازد. از جمله ۵۵۰ کاندید (اچ. دی. پی.) ۲۶۸ تن آن زنان اند. این رقم از دیدگاه فیصدی ۴۸٪ را گواه است. در میان حزب جمهوریخواه مردم (سی. اچ. پی.) و حزب برسر اقتدار (ای. کی. پی.) حزب عدالت و پیشرفت شرکت زنان رقم در لست کاندید ها فقط بالغ به ۱۸٪ میگردد و در میان حزب فاشیستی جنبش ناسیونالیستی (ام. اچ. پی.) طبق معمول نیم رقم بالایی سراغ شده میتواند.

(اچ. دی. پی.) افق نوینی را در برابر سیاست در ترکیه می گشاید. همه آن حلقات اجتماعی که صدای شان تا حال بگوش سیاست سیستمی ترکیه تأثیر گذار نبوده و خفه میشد مجبور نیستند تا اکنون بوسیله (اچ. دی. پی.) تعویض گردند بلکه میتوانند از نظریات شان در صفوف (اچ. دی. پی.) خود دفاع کنند. بدین ترتیب (اچ. دی. پی.) تربیونی را برای همه حلقات اجتماعی مساعد میگرداند تا از آن طریق بتوانند خواسته های شان را به شیوه دموکراتیک و متساوی الحقوق تبارز دهند.

ولی تا هنوز هم همه پرسپها پیروزی اندکی را پیشبینی میکنند. در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۴ کاندید (اچ. دی. پی.) صلاح الدین دیمیرتاس توانست ۹۷۷٪ آرا را بدست آورد. ممکن انسانها به این تصور باشند که با لست کنونی کاندید های (اچ. دی. پی.) مانع انتخاباتی کدام نقش ارزنده یی را نخواهد داشت. و اما در هر حال این دو انتخابات را نمیتوان به ساده گی

مورد بررسی قرار داد زیرا در انتخابات ریاست جمهوری در کنار دیمیرتاس فقط کاندید مشترک (ام. اچ. پی.) و (سی. اچ. پی.) اکمل الدین احسانوغلو و نخست وزیر پیشین و رئیس جمهور کنونی رجب ایردووان در برابر هم قرار دارند.

و این همان ایردووان و همان (ای. کی. پی.) است که هراس بیشترین را از (اچ. دی. پی.) دارند. زیرا حزب بر سر اقتدار ترکیه "اهداف بزرگی" را برای مدت زمان پس از انتخابات در پیش دارد و تحقق پلانهایش را بوسیله (اچ. دی. پی.) در مخاطره می بیند. رئیس جمهور ایردووان مشی اساسی را پیشکش نموده است. موصوف در گام نخست پیروزی ۴۰۰ نماینده از حزبش را در انتخابات بعدی پارلمان مطالبه کرده است. هر گاهی این امر ممکن گردد حزب وی میتواند قانون اساسی را به تصور خودش تغییر دهد. آیا چنین نیست که قانون اساسی ترکیه در محتوای کنونی اش ارزشمندترین داشته حقوقی است - با در نظر داشت اینکه همان مانع ۱۰٪ یکی از عوامل بیشمار در جهت منفی آنست- ولی واقعیت اینست که (ای. کی. پی.) مسائل زیادی را برای تعدیل در مخیله می پروراند که سر و کاری با اعلام قانون اساسی دموکراتیک در ترکیه ندارد. رئیس جمهور ایردووان خواهان سیستم ریاستی است که دارای صلاحیت های وسیع بوده و نه فقط جنبه نمایندگی داشته باشد (آنچه در یک مورد کاملاً صادق نیست اینست که وی پس ازین هم نیز خودش را پدر حزب و حکومت میدانند و نباید در برابر این پدر حرف و عملی کارا باشد). می پذیریم که تصور ۴۰۰ نماینده در عمل پیاده شود و در همین حال است که ترکیه ممکن در آینده نزدیک دارای قانون اساسی دیکتاتور مآبانه بی خواهد بود و تأثیرات ژرفی در عرصه سیاسی و اجتماعی خواهد داشت.

اگر (اچ. دی. پی.) ۱۰٪ را در انتخابات نصیب نگیرد در آنصورت (ای. کی. پی.) پلانهایش را عملی میسازد. ولی هر گاهی از ۱۰٪ عبور کند در آنصورت مشکلات عدیده میشوند. برای آنکه پیش زمینه ها را مساعد ساخته باشد ایردووان درین اواخر از ۳۳۵ نماینده صحبت میکند که این تعداد را در هر صورت میخواهد در پارلمان داشته باشد. البته از نظر عددی ۳۳۵ نماینده کافی نیست تا بتوان قانون اساسی را به تنهایی در چوکات حکومت تعدیل کرد. ولی این تعداد کفایت میکند تا حزب بر سر اقتدار طرح قانون اساسی را از طریق ریفرندم طوریکه در سال ۲۰۱۰ برای تعدیلی در قانون اساسی پیروزمندانه به نمایش گذاشت تحقق بخشد. و اما این هدف نیز در صورت گذار (اچ. دی. پی.) از رقم ۱۰٪ به مخاطره افتاده است. حزب دموکراتیک خلقها در محاسبه های تاکتیکی انتخابات پارلمانی نیز نقش کلیدی را دارا میباشد.

همه پرسشها (اچ. دی. پی.) را در حالت کنونی میان ۹٪ الی ۱۲٪ ارزیابی میکنند. بناءً میتوان گفت که دوران داغ مبارزه پارلمانی در برابر مردم نه تنها در ترکیه قرار دارد. زیرا در اروپا نیز اتباع ترکیه از تاریخ ۸ الی ۳۱ می حق انتخاب را دارند فقط با این تفاوت که آنها در انتخابات ریاست جمهوری نیز در خارج از کشور رأی داده باشند و یا اینکه بموقع در لست رأی دهنده ها ثبت نام کرده باشند. هر گاهی (اچ. دی. پی.) در ترکیه ۹۵٪ آرا را بخود اختصاص دهد در آنصورت ۲۵۰/۰۰۰ رأی از خارج کشور کفایت میکند تا از ۱۰٪ عبور کند. بدین ترتیب رأی دهنده ها در اروپا یعنی آنانیکه در ترکیه بود و باش ندارند تا حدودی تأثیر بزرگی را بالای انتخابات و جهتگیری آن در ماه جون سال روان در ترکیه بعهدہ دارند.

برای (ای. کی. پی.) خلیها تکاندهنده است که (اچ. دی. پی.) تماس با حلقات اجتماعی مختلفه حاصل کرده است. بدین ترتیب خطر آن وجود دارد که مانع ۱۰٪ آنانی را که در "حاشیه" قرار دارند از پارلمان و زنده گی سیاسی بدور نگهدارد. بناءً حزب حاکم در ترکیه فعلاً از همه امکانات استفاده میکند تا (اچ. دی. پی.) را در جایگاه حزب "کردیها" منفور جلوه دهد و وانمود سازد که آنها "تروریستها" و "تجزیه طلبان" را مدد میرسانند. هر گاهی مؤفق به این امر شوند در آنصورت انتظار آن میرود که رأی دهنده های قابل ملاحظه از مناطق غیر کرد نشینها در دقایق اخیر از (اچ. دی. پی.) رو گردان شوند. و اینکه (ای. کی. پی.) برای عملی ساختن این هدف حاضر است تا از کشته ها پشته ها سازد میتوان در فعالیتهاى تشدیدى نظامى در روزها و هفته های اخیر مشاهده کرد. معلوم میشود که حزب حاکم می خواهد تا در موجودیت برخورد های مسلحانه میان نیرو های دفاعی مردمی (اچ. پی. جی.) و نظامیان ترکیه به سوی انتخابات برود.

در حالیکه جنبش آزادیخواه کردستان به نیرو های مسلحش در ترکیه توصیه کرده است تا هنگام برگزاری انتخابات از هر گونه برخورد مسلحانه اجتناب ورزند اما جانب نظامیان ترکیه از یک عملیات به عملیات نظامی دیگری متوسل میشوند. در حقیری بتاريخ ۱۱ اپریل حتی نخستین قربانی راجستر گردید و اینکه تلفات چرا زیاد نبوده همانا عدم مداخله مردم در رویدادها بوده و در غیر آن ارقام بیشتر ازین میبود. اینکه (ای. کی. پی.) در وضع کنونی سعی میورزد تا بوسیله راه اندازی و دامن زدن به معضلات نظامی جامعه ترکیه را به انقطاب مواجه سازد در خور پرسش نیست. حائز اهمیت اینست که مردم ترکیه در برابر این همه مطالب چه پاسخی ارائه میدارند.

در فرجام ممکن است تصویری درین رابطه بدهیم که ادامهٔ وضع در صورتیکه (ا.چ. دی. پی.) نتواند مانع ۱۰٪ را به هر دلیلی که هم باشد عبور کند چه خواهد بود. مبارزهٔ انتخاباتی شان پروسه‌یی را بوجود آورد که بدون در نظر داشت مانع ۱۰٪ غیر قابل برگشت است. این مبارزهٔ انتخاباتی انسانها و گروه‌هایی را با هم پیوند داد که میتوانند تا حال تصور میکردند با نابسامانیهای اجتماعی شان در تجرید قرار دارند. و این پروسه بدون شک دینامیزی را در پی خواهد داشت که ممکن هم در پارلمان ولی با اطمینان مطلق از دید گاه خارج پارلمانی برای بسیاری از نهضت‌ها تأثیر گذار بوده و در برابر مساعی تسلط طلبانهٔ (ای. کی. پی.) حاضر به مقاومت خواهد بود. البته پارلمان یکی از ضریب‌ها درین مقاومت خواهد بود ولی به گمان اغلب سازمانهای اجتماعی خارج از پارلمان نهاد‌های پر اهمیت تری خواهند بود.